

Mud Volapüka

Nüm 26

30 setul 2016

Rubrig gramatik

O

Vödil „o“ pagebon pö beg lü ek (ad vokädön eki, lüikön lü ek) ad fomön vokatifi e papladon fo nem pabegöla:

o flens oba, dalilolös obi!

Pla

Präpod „pla“ jonon das yeg anik plaükon yegi votik:

elüsumom büni **pla** pod keli elofob one = elofob one podi ab

elüsumom oke büni **pla** on = no elüsumom podi **plaükölo** oni me bün

kanoy gebön vödi ‚laf‘ **pla** ‚teldil bal‘ bi binons leigasinfavöds =

kanoy **plaükön** seti ‚teldil bal‘ me ‚laf‘ pö spikot bi binons

leigasinfavöds

Plu

Ladvärb „plu“ jonon das yeg anik pluon bos:

buk peselon tä ruabs **plu mil** = buk efrädon ruabs **plu mil** = buk

binon **jerikum ka** ruabs *mil*

ifivabob me tood milmetis **plu** mil = ifivabob me tood vegi mö
milmets **plu** mil = ifivabob me tood vegi **lunotikum ka** milmetis mil

Plä, pläs

Präpod „plä“ e konyun „pläs“ jonons das yeg anik fakipon, no demon bosı:

plä ob nog pösods jöl äkomons us = pösods jöl äkomons us **if no demön** obi = **no demölo** obi, pösods jöl äkomons us = ob **ä** nog pösods **votik** jöl äkomons us = pösods zül äkomons us

fipelön eke **plä suäm pülik** = fipelön eke **ti** suäm lölik = **no** fipelön eke **te dili pülik** se suäm statudik (zesüdik)

nek äkanon lärnön kaniti, **pläs** om = te **om** äkanom lärnön kaniti

Pläsif

Konyun „pläsif“ binon koboyümavöd „pläs+if“ e sinifon „(te) if no ...“:

alikan, **pläsif** labon dälazöti tefik, no kanon selön spitinis = alikan, **pläs if** labon dälazöti tefik, no kanon selön spitinis = alikan, **(te) if no** labon dälazöti tefik, no kanon selön spitinis = nek kanon selön spitinis **pläs** utans kels labons dälazöti tefik

Po

Präpod „po“ binon taädasinifavöd präpoda „fo“ e jonon das:

1) yeg anik papladon fagikumo ka yeg votik de spikan pö spad, sodas yeg votik stöbon vegi lü yeg anik; sevabo, yeg votik papladon bevü spikan e yeg anik;

dom papladon **po** kuid = dom pakuidon (fa kuid)

no logob kati bi seadon **po** söf (ab seadob fo söf) = bevü ob e kat söf papladon

2) yeg anik sökon latikumo ka (pos) yeg votik pö sökaleod.

zibalised ninädon vödemi „1. sup ... 10. gladet“, sevabo, gladet papladon in lised **po** sup

Pos, posä, poso

Präpod „pos“, konyun „posä“ ä ladvärb „poso“ binons taädasinifavöds vödä „bü“, „büä“, „büo“ tefädo e jonons das jen u yeg anik jenon latikumo ka bos pö tim:

düpafooldil bal **pos** deg (düp degid) = düp degid e düpafooldil bal = 10:15

ugetom buki **posä** ugetob moni = ugetom buki **ven** ugetob moni = *nü* ugetob moni **tän** ugetom buki

fosforät binon litikam stöfas, **posä** pesufükons litükame = fosforät süikon **ven** stöfas pesufükons litükame

egalikom, efidom, efiklotom, **poso** eplödükon lü zänabür ad vobön = egalikom, efidom, efiklotom, **e pos atos** eplödükon lü zänabür = *nü* egalikom, efidom, efiklotom **tän** eplödükon lü zänabür

Sevols-li, das ... Haitiyän

1) Haitiyän binon län tö Zänoda-Merop, kel bepladon dili vesüdik nisula leiganemilabik. Nisul pitüvon fa Spanyänans ün yel 1492 kü hiel ‚Cristoforo Colombo‘ e melans omik ifünons is koluni. Ettimo läned at pänemon ‚La Navidad‘. Pos yel bal tävans igekömons ab kolunans valik äbinons deadik. Kin ideidon onis blebon rät. Sis tumyel 17id län äbinon kolunän Fransäna, ab ya ün yel 1804id idageton libi danädü meugs demokratik edavedöl pos volut tö el ‚Paris‘. Sekü atos Haitiyän ivedon län balid vola ko guvanef bläganik.

2) Ab Haitiyän ai äbinon län pöfik dub voluts mödik e nutimo binon län pöfikün lafatalaglöpa vesüdik. Tüpü yels de 1804 jü 1915 diktorans plu 70 imastons läni. Hiel ‚Jan Bètran Aristid‘ igaenom daväli balid libik pö Haitiyän ün dekul yela 1990id. Pos yel iskeapom de tat posä pelegüikon sekü volut militik. Äbinom presidan dönu түpü nü yels de 1994 jü 1996 tän de 2001 jü 2004.

3) Beds malädanöpik 10, sanans 8 e jikälans 10 te dabinons a 100000 Haitiyänans alik. Dul zänedik lifa belödana binon yels 50 pro mans e yels 53 pro voms. Dötumanums plu deg cilas deadikons pö bäldot yels läs lul.

4) Dötumanums 80 Haitiyänanas lifons ön pöf e dötumanums 60 – ön lepöf. Getot zänedik a men leigon dolaris 480 a yel. Mesed zänedik leigon te dolaris 2,75 a del. Te dötumanums 53 Haitiyänanas kanons reidön e penön.

5) Haitiyän binon bal länas nemödik kö ti löliko fots rigik pidistukon. Atos binon sek komipa pro feilaläneds tämöfik, meina vemik boadakolata, feila levemik e bälätama susmafik kaparas natädik. Nosikam veitik fotas kodon belasturis e tuvatamis. Dub jüd

plödik taila pedelavöl ini mel, jol läna pazüon fa sirkül slimik braunik.

6) Haitiyän binon motedalän lautana jiel ,Évelyne Trouillot’.

Säkis, küpetis e lofotis aliks ä materis e volanuns
nitediks kanols lüsedön lü penedabog «komunan@yandex.ru».